

Stand van zaken bestuurlijke samenwerking

8 maart 2012

1. Inleiding

Voor de gemeente Dalfsen is samenwerking van alledag. We maken deel uit van gemeenschappelijke regelingen, zijn actief in de regio Zwolle/Kampen, werken met Staphorst en Zwartewaterland samen o.a. op het gebied van de brandweer en nemen deel aan de Talentenregio. Het promoten van recreatie en toerisme doen we samen met Ommen en Hardenberg onder de vlag van het 'Vechtdal'. Een haast onuitputtelijke lijst van kleine tot grote verbanden op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau.

In de nota "Sterker Dichtbij" geeft het College aan noodzaak te zien in verdere intensivering van bestuurlijke samenwerking. Samen kunnen gemeenten grotere slagen maken. Door samenwerking en het benutten van volumevoordelen lijkt winst geboekt te kunnen worden op kosten, kwaliteit en continuïteit van bedrijfsvoering.

Naar aanleiding van "Sterker Dichtbij" zijn er concrete stappen genomen om tot verdergaande samenwerking met verschillende partijen te komen. De totstandkoming van samenwerking is een ontwikkelproces, waarbinnen de verschillende terreinen worden uitgewerkt en samenwerkingspartners worden verkend.

In "Sterker Dichtbij" heeft het College kaders gesteld, waarbinnen de bestuurlijke samenwerking zich moet ontwikkelen. De Raad heeft in een motie deze kaders bevestigd en sommige aangescherpt. Het College werkt binnen deze kaders, maar benadrukt dat wanneer het noodzakelijk is de samenwerking buiten de gestelde kaders, qua terreinen en partners, te ontwikkelen, dit mogelijk moet zijn. Wanneer het College het nodig acht buiten de kaders te werken, zal dit worden overlegd met de Raad.

Deze notitie verwoordt de stand van zaken over het (door)ontwikkelen van bestuurlijke samenwerking.

2. Samenwerkingspartners

Zwolle en regio

Uit gesprekken met de gemeente Zwolle is gebleken dat Zwolle, Kampen en de Provincie Overijssel het voornemen hebben uitgesproken een gezamenlijk Shared Service Center te willen oprichten voor het bedrijfsvoeringdomein. Het is de bedoeling dat de drie partnerorganisaties starten met samenwerking op de terreinen Personeel- en Salarisadministratie (PSA), ICT en Inkoop.

Zwolle heeft aangegeven dat de drie partnerorganisaties perspectief zien in toekomstige uitbreiding naar andere samenwerkingsterreinen, maar ook in uitbreiding van samenwerkingspartners. In eerste instantie willen de drie samen van start gaan op bovengenoemde terreinen. Zwolle heeft ook aangegeven dat er bij de drie partnerorganisaties geen behoefte is aan andere partners die mee denken over de ontwikkeling van het SSC. Zwolle heeft wel aangeboden Dalfsen informeel te betrekken bij de ontwikkeling van het SSC.

Over de voorwaarden van toetreding wordt per partner onderhandeld. Gemeente Zwolle heeft aangegeven dat aansluiting in principe zal plaatsvinden op alle bedrijfsvoeringgebieden binnen het SSC. Er mag geen sprake zijn van "cherry-picking". Er is mogelijk een optie op verschillende momenten in bovengenoemde terreinen in te stappen. Dit moet nog verder verkend worden.

Zwolle, Kampen en de Provincie hebben als doel 1 januari 2013 operationeel te zijn. Er zal in eerste instantie geopereerd worden in het gastheermodel, waarbij Zwolle de uitvoerende eenheid vormt waar de werknemers van de drie partnerorganisaties in dienst komen. Wanneer uitbreiding, in welke vorm dan ook, zal plaatsvinden, wordt de juridische vorm opnieuw onder de loep genomen en indien nodig veranderd.

Kortom, op termijn is Dalfsen welkom, maar nu nog niet.

DSZ (Dalfsen – Staphorst – Zwartewaterland)

Dalfsen heeft met Staphorst en Zwartewaterland afgesproken de ontwikkelingen rondom de vorming van het SSC te volgen, maar gelijktijdig wil DSZ niet afwachten. Qua samenwerking moet er worden doorgepakt. Daarnaast beperkt samenwerking in het SSC zich tot drie bedrijfsvoerende terreinen, terwijl de ambities van DSZ verder reiken. Daarom zoekt DSZ op verschillende terreinen naar praktische samenwerking, maar verkent tegelijkertijd welke samenwerkingsmogelijkheden het SSC in de toekomst kan bieden. In een later stadium toetreden tot het SSC Zwolle heeft bovendien als voordeel dat er meer zicht is op hoe het SSC zich heeft ontwikkeld en of meerwaarde is gebleken.

Het doel van de samenwerking tussen de gemeenten Dalfsen, Staphorst en Zwartewaterland is het verhogen van de kwaliteit van de uitvoering van de taken, het verminderen van kwetsbaarheid, het reduceren en/of vermijden van kosten en het verbeteren van de toekomstkansen van de medewerkers. Deze doelen worden aangeduid als de “4 K’s”. Een 5^e K kan inmiddels worden toegevoegd: klantperspectief. Deze doelen zijn ingegeven vanuit een situatie, waarin de gemeenten als zelfstandige gemeente kunnen blijven functioneren.

Op 11 januari jl. hebben de burgemeesters en secretarissen van de DSZ-gemeenten over het vervolg van de samenwerking van de DSZ-gemeenten gesproken. Als voorwaarden voor dat vervolg zijn genoemd: praktisch, geen model, makkelijk op/af te schalen door geen langlopende verplichtingen in geld/vorm, geen personeel in dienst nemen. De uitkomst van dit gesprek is in de Colleges van de drie gemeenten aan de orde geweest. Op het terrein van ICT gaan de drie gemeenten voor een beperkte periode van drie jaar verder samenwerken. Op dit moment werkt de werkgroep ICT, na afronding van de tweejarige ICT-pool, een businesscase uit, waarin verdere samenwerking wordt uitgewerkt. Na drie jaar zal de samenwerking worden geëvalueerd en zal worden opgeschaald naar SSC Zwolle, indien meerwaarde van het SSC Zwolle is gebleken. De Colleges hebben ingestemd met een continuering van de DSZ-samenwerking.

De stuurgroep DSZ, bestaande uit de drie gemeentesecretarissen, heeft ook de werkgroepen Inkoop, Facilitair, P&O en Belastingen opdracht gegeven de samenwerking verder handen en voeten te geven door een businesscase te maken. De ervaring heeft geleerd dat samenwerking ook een gewenningsproces is. De vorming van de ICT-pool is hiervan een mooi voorbeeld. Naast samenwerken in DSZ-verband verkennen de werkgroepen de mogelijkheden in de toekomst in groter verband, bijv. met SSC Zwolle, te gaan samenwerken.

De door de werkgroepen uitgewerkte plannen zullen aan de ondernemingsraden van DSZ worden voorgelegd, zodat zij advies kunnen geven. Vervolgens zullen de plannen van aanpak worden vastgelegd door de Colleges.

DSZ richt zich in de samenwerking op “beleidsarme taken” (bedrijfsvoering). Waar al door samenwerking voordelen zijn behaald, moeten deze worden behouden. Door een verdere vorm van samenwerking dienen deze voordelen te worden vergroot.

Daar waar op beleidsrijke terreinen, zoals bijvoorbeeld de WMO, gemeenten elkaar vinden in de uitwerking van beleid behoort dit tot de mogelijkheden. Echter, zonder een formele structuur daarvoor. Deze vorm van samenwerking is te kenmerken als een vorm van een ‘netwerksamenwerking’.

Intergemeentelijke samenwerking is een verantwoordelijkheid, die in de portefeuilles van de burgemeesters is belegd. De gemeentesecretarissen zijn als stuurgroep, verantwoordelijk voor de ambtelijke realisatie van dit traject.

Ommen/Hardenberg

Op bestuurlijk niveau is gesproken over samenwerking met Ommen en Hardenberg. Er is afgesproken de huidige samenwerking, op de terreinen politie, recreatie en toerisme, voort te zetten. Het College heeft aangegeven niet te willen aansluiten bij de ambtelijke fusie tussen Ommen en Hardenberg. Dalfsen zal, wanneer samenwerkingsmogelijkheden zich voordoen en deze zinvol zijn, Ommen en Hardenberg

concreet uitnodigen. Tevens zal Dalfsen zich ervoor inzetten dat Ommen en Hardenberg ook door Zwolle/Kampen/Provincie worden uitgenodigd om deel te nemen aan het SSC.

3. Terreinen van samenwerking

RUD

Samenwerking op Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving. De afdelingen van de gemeenten Dalfsen, Staphorst en Zwartewaterland hebben te maken met de vorming van een regionale uitvoeringsdienst (RUD), de Netwerk RUD IJsselland, zoals de wet ons verplicht. De drie gemeenten bundelen de krachten, waardoor de positie van de drie wordt versterkt. De Netwerk RUD IJsselland zal op 1 januari 2013 operationeel zijn.

Brandweer

De brandweer moet per 1 januari 2014 geregionaliseerd zijn, ook hier geldt een wettelijke verplichting. Brandweer Dalfsen zal dan opgaan in de Veiligheidsregio IJsselland. Vooruitlopend daarop wordt bij de diverse taakvelden samenwerking gezocht in DSZ-verband.

Over deze terreinen van samenwerking wordt apart gerapporteerd langs de reguliere lijnen.

Bedrijfsvoering

Wat betreft samenwerking op bedrijfsvoerende terreinen zijn concrete stappen genomen in DSZ-verband. Op sommige terreinen is er een optie om op langere termijn op te schalen, bijv. naar het SSC Zwolle.

ICT

De lijn, zoals deze de afgelopen twee jaar in de ICT-pool binnen DSZ is gevolgd, wordt de komende drie jaar voortgezet. De werkgroep ICT levert een businesscase in ter besluitvorming over het vervolg van het traject. Dalfsen houdt rekening met een toekomstige opschaling naar het SSC Zwolle, over drie jaar.

Inkoop

Op het gebied van inkoop en aanbesteding worden in DSZ-verband reeds gezamenlijke activiteiten ontplooid. DSZ onderzoekt op dit moment of deze samenwerking verder uitgebreid kan worden. In de toekomst kan het SSC Zwolle ook mogelijkheden bieden. Wat samenwerking op het terrein van inkoop in het SSC betekent, wordt komende maanden verkend.

Inkoop is onderdeel van Facilitaire Zaken. DSZ verkent de mogelijkheden om op meer terreinen binnen Facilitaire Zaken samen te werken. Twee terreinen die worden verkend zijn het digitaliseren van ingekomen post op één locatie en het opzetten van een gezamenlijk Telefontieplatform.

P&O

Samenwerking binnen P&O wordt in DSZ-verband verder uitgewerkt. De drie gemeenten hebben als doel tot één gemeenschappelijke P&O-afdeling te komen, die bestaat uit één werkorganisatie voor de PSA en één adviespool voor personeelsadvies en -beleid. Er vinden reeds uitwisselingen tussen de drie gemeenten plaats. DSZ voert tevens een verkenning uit naar de mogelijkheid om, op het terrein van PSA, op te schalen naar SSC Zwolle.

Belastingen

In DSZ-verband wordt de belastingsamenwerking de komende periode verder geconcretiseerd. Tevens zal DSZ onderzoeken of samenwerking in een groter verband mogelijk is, bijvoorbeeld met Kampen. Uit overleg met Zwolle is gebleken dat zij andere wensen hebben qua samenwerking op de verschillende belastingterreinen. De wensen van Kampen sluiten meer aan op die van Dalfsen.

Financiën en Sociale Zaken

Binnen DSZ zijn de beleidsterreinen Financiën en Sociale Zaken losgekoppeld van bovenstaand samenwerkingstraject. Samenwerking op dit terrein vindt in een ander tempo plaats. Op termijn wordt gedacht aan een gezamenlijke BackOffice voor de administraties van Financiën en Sociale Zaken.

Hiervoor zal in een later stadium een businesscase gemaakt worden. DSZ heeft afgesproken dat de werkgroep Financiën komende tijd op zoek gaat naar praktische terreinen waarop de afdelingen kunnen samenwerken.

Beleidsrijke terreinen

Op de beleidsrijke terreinen tracht Dalfsen een slag te slaan door op het terrein van Sociale Zaken en Maatschappelijke Dienstverlening samen met regionale partners op te trekken. Op deze terreinen krijgt de gemeente te maken met grote decentralisatieopgaven. In de voorbereiding wordt veel samengewerkt met omliggende gemeenten. Deze schaal is overigens wisselend. Op het terrein van Jeugdzorg is momenteel de schaal van de regio IJsselland aan de orde. Op het terrein van de overheveling van de Begeleiding van de AWBZ naar de Wmo wordt samengewerkt met DSZ en Ommen en Hardenberg. Bij de derde decentralisatie, de Wet werken naar vermogen, wordt veel samengewerkt op de schaal van de gemeenten van de GR Wezo.

De samenwerking varieert niet alleen geografisch, maar ook qua intensiteit. Dit beperkt zich soms tot uitwisselen van informatie, maar in het geval van de maatregelen WWB (die in februari door de Raad zijn vastgesteld) is samengewerkt bij het opstellen van de verordeningen.

Met Staphorst en Zwartewaterland is afgesproken dat de drie gemeenten op het terrein Sociale Zaken trachten zich aan elkaar op te trekken en gelijk te schakelen qua timing, zodat samenwerking in de toekomst makkelijk van de grond kan komen. Op dit moment werkt DSZ in administratief opzicht al samen. Het applicatiebeheer van de afdeling Sociale Zaken is voor de DSZ-gemeenten ondergebracht bij de gemeente Dalfsen.

4. Planning

Gezien de huidige ontwikkelingen binnen het SSC Zwolle is toekomstige samenwerking tussen Dalfsen en SSC Zwolle moeilijk te voorspellen. Om die reden kan er nog geen duidelijke planning gemaakt worden. Op 1 januari 2013 zou het SSC Zwolle operationeel moeten zijn. Op de terreinen Inkoop en PSA wordt op dit moment een verkenning uitgevoerd binnen het SSC Zwolle te opereren.

De planning voor de verdere ontwikkeling van de DSZ-samenwerking verschilt per terrein. DSZ heeft afgesproken voor een beperkte periode van drie jaar op ICT te zullen samenwerken. De businesscase voor deze samenwerking is in ontwikkeling en wordt uiterlijk 20 april 2012 afgerond.

De werkgroepen Inkoop, Facilitair, P&O en Belastingen van DSZ hebben opdracht gekregen verdere samenwerking in DSZ-verband te ontwikkelen, maar de blik ook op het westen gericht te houden. Zij zullen respectievelijk 1 mei, 1 juni, 1 mei en 1 juni verslag doen van hun bevindingen praktisch te gaan samenwerken. Samenwerking zal daarna verder van de grond moeten komen.

Daarnaast is de planning voor de samenwerking op RUD en Brandweer gebaseerd op de wettelijke verplichting de RUD en Brandweer respectievelijk 1 januari 2013 en 1 januari 2014 geregionaliseerd te hebben.

In september 2012 zal het College de Raad opnieuw een stand van zaken geven over de bestuurlijke samenwerking.